

Indonesië 2011-2012

Deel 15

Sinds Gedé, onze nieuwe driver, weet dat ik 's morgens zelf mijn kopi tubruk kan maken, komt hij op het idee om de echte kopi Bali te kopen. Zelfbewust rijdt hij richting een fabriek waar wij met veel egards worden ontvangen en krijgen een guestlady.

We krijgen werkelijk alles te zien. Er bestaan vrouwelijke- en mannelijke koffiebomen. De vrouwelijke bomen vormen een eenzijdige tweeling.

Alles wordt gesorteerd per soort, op kleur en in verschillende bakken gedaan.

We krijgen ook het proces te zien hoe de bonen worden gebrand en later tot poeder worden gemalen. De kopi Bali verschilt duidelijk van kleur. We krijgen drie kleine kopjes koffie aangeboden om te proeven welke wij de lekkerste vinden, zonder dat wij weten om welke koffie het gaat. Ze knikt tevreden wanneer ik aanwijs welke ik de beste vind. Het is de Arabische koffie en ook de duurste in zijn soort. Direct wordt een grote zak hiervan te koop aangeboden. Ik vertel haar dat wij slechts enkele dagen in Bali zijn en die hoeveelheid nooit kunnen opdrinken. Ook dat is geen punt. Vanuit Indonesië kan deze koffie naar ons Nederlands adres worden gezonden. Ik vertel haar dat de Nederlandse koffie op een andere wijze wordt gezet en dat de koffie grover

gemalen is. Ze laat haar teleurstelling niet blijken en blijft hoffelijk.

Buiten de fabriek bloeien in verschillende grote potten Bonzai planten met verschillende kleuren op één stam. Het effect is een schitterende bloemenzee.

De volgende stop is om de zeehaven te bezichtigen. Verschillende vissersboten liggen aangemeerd en sommige vertrekken. Langs de waterkant verschillende warungs om wat te smikkelen.

Dan wacht ons een verrassing. In een bassin zwemmen grote en kleinere schildpadden.

Ze hebben duidelijk honger. Wanneer we langs de reling hangen komen ze direct aangezwommen.

Natuurlijk is er een toko met allerlei hebbedingetjes. Na wat tawar koop ik een haarklip in de vorm van een cempakabloem.

Buiten liggen op hopen zeegras die als voer voor de schildpadden wordt gebruikt. Een

vrouw legt mij uit dat zeegras heel goed is voor de huid. Die wordt zacht als van een baby en heeft een reinigende werking. Het zeegras wordt eerst gedroogd, daarna van allerlei vuil ontdaan en wordt ook verkocht. Ik kan ook een zakje kopen en de verkoopster staat al klaar om wat af te wegen. Ik doe het toch maar niet.

Het is bewolkt weer en zo nu en dan miezert het wat. Wij rijden nu richting Pura Luhur Uluwatu die op het meest zuidwestelijke puntje van Bali ligt. Deze tempel is gebouwd op

een steile rots en ligt 200 meter boven de oceaan. De tempel is gewijd aan de goden van de zee. Het

panorama van de kliffen en de woeste kust waar de brandinggolven tegenaan beuken is vooral bij schemering betoverend.

Voordat we de tempel betreden krijgen we een sarong om. De vele apen die om en rond de tempels vertoeven, zien er gevaarlijk uit. We klimmen wat af om naar boven te komen. Aangeraden wordt om geen bril of oorbanglers te dragen, want de apen gappen alles waar je bij bent, onder andere ook je

fototoestel en/of portefeuille. Wij verstoppert zoveel mogelijk alles onder onze regenjas die wij aan hebben bij het betreden van het complex. Langs de trappen zijn er bomen en daar moeten we echt langs. Ik kijk omhoog en zie apenmoeders met kleintjes spelen en sommige hebben al een rambutan om op te

peuzelen.

Dan valt er toch nog te lachen. Beneden aan de trap horen wij gegil. Een tiener is beroofd van haar breed elastieken bandje voor haar paardenstaart. Peter maakt daar een foto van. Het lijkt op een tangaslipje, nadat de aap erin bijt, zo gretig is hij voor deze nieuwigheid.

Helemaal tot aan de tempel komen we niet. De toegang is gesloten. Ik geniet van het uitzicht op zee in de diepte.

Waarvoor krijgen we eigenlijk een sarong om? Iedere Balinees is verbonden aan meerdere tempels, afhankelijk van de verschillende sociale en territoriale groepen waartoe hij behoort. Alleen de grootste tempels worden door de hele bevolking bezocht. De sarong is de hormat (eerbied) die wij betonen.

Uluwatu, waar we zijn, is een zeetempel.

Rondom het pleintje zijn allerlei kleine toko's en opnieuw is er tumult. We gaan

niet kijken, want een jaga jaagt een aap weg met een stok.

We gaan op een terrasje zitten en ik bestel kopi tubruk. Ibu komt vragen welke smaak ik wil en houdt mij en reeks kant-en-klare koffiezakjes voor.

Ik ga haar toko binnen en wijs haar de gewone koffie aan die ze in een glazen pot heeft staan. 'Die wil ik', zeg ik, 'en dan met kokend heet water erop'. Naderhand krijg ik haar zover dat ze mij een afgemeten zakje losse koffie verkoopt voor in ons hotel.

We bezoeken Garuda Wishnu Kencana. Het is een groot complex met vele dure winkels en kleine warungs. Het is een nieuw attractiepark en eigenlijk weten we niet wat we daar moeten doen. Om het geheel een Boeddhistisch tintje te geven zijn verschillende muurafbeeldingen te zien met tekst

als uitleg. Helemaal bovenaan torent het hoofd van Boeddha over het complex. We bekijken het programma op een bord en gaan naar een soort arena waar de

Barongdans wordt opgevoerd en verschillende andere mooie Balinese dansen.

Begeleid onder gamelan muziek komen de danseressen een voor een en later met nog twee anderen tevoorschijn.

Natuurlijk ontbreekt de boze geest niet die een van de meisjes wil ontvoeren. Daar tussendoor komt ook de Barong (Leeuw) die flink met zijn ogen rolt. Een bijzonder hoog figuur maakt zijn opwachting en wat

daarvan de bedoeling is, is mij onduidelijk.

Eigenlijk is het een flauw aftreksel van het originele Rawanyana epos.

Gedé weet een goed Soedanees restaurant en ik bestel saté babi. Isterniet - Halal! We nemen genoeg met saté ayam.

Gedé belooft mij een klein Indonesisch vlaggetje die hij op hoogtijdagen tegen zijn voorruit plakt met een zuignapje. Eigenlijk zijn het twee vlaggetjes die hij kruiselings met een karet aan elkaar verbindt. Hij heeft mijn verhaal gehoord dat ik zelfs in Blitar geen vlaggetje kan kopen. Morgen komt hij die brengen.

Wordt vervolgd.

Mila Boom-Schenkhuisen

